

Ook nog opa- en omatijd geeft slechts meer strijd

Grootouders het recht geven hun kleinkinderen te blijven zien, maakt een scheiding voor kinderen alleen maar moeilijker, aldus **Liesbeth Groenhuijsen**.

Het CDA lanceerde een initiatief om aan grootouders recht op omgang met hun kleinkinderen toe te kennen. Het klinkt sympathiek. Maar is dat ook zo?

We weten dat grootouders voor kleinkinderen heel belangrijk kunnen zijn, zeker in moeilijke tijden na scheiding. Verstandige ouders zullen hun kind die kans ook geven. Daar hoeft geen rechter aan te pas te komen. De groep waar juridisering betrekking op zou hebben, zijn de vechtende ouders, die tegelijk met hun ex ook diens hele familie uit het leven van hun kinderen wil bannen. Uit onderzoek is bekend dat strijd na scheiding dé risicofactor is voor de ontwikkeling van kinderen. Helaas zijn er veel grootouders bij wie het sinds de scheiding al niet meer veilig was, omdat zij partij zijn geworden voor de eigen zoon of dochter, het predicaat 'neutraal terrein' is er al niet meer. Door ook de relatie met grootouders te juridiseren is de kans groot dat de strijd zich verhardt en uitbreidt en dat die veilige haven bij opa en oma zijn veiligheid verliest.

Belangen van het kind

Wiens recht wordt het? In de publicaties over dit CDA-initiatief valt vooral veel te lezen over het leed en het recht van grootouders. Invoelbaar. Maar het hoort toch te gaan om het kind? Volgens artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind dienen de belangen van het kind de eerste overweging te zijn. Als er regelgeving komt die het als een recht van de grootouder aanmerkt, dan lopen we het risico dat kinderen de plicht krijgen om met een zekere frequentie hun grootouders te bezoeken, ook als dat gepaard gaat met nog meer strijd. De ontwikkeling van kinderen is dan in het geding.

Natuurlijk is er het motto: het kind

Wanneer moet een kind eigenlijk naar opa of oma? De weekenden zijn al bevochten door de ouders. FOTO HH

verliest al zo veel, dan niet ook nog zijn grootouders. Maar door het juridiseren van deze relatie verliest het kind mogelijk veel meer: er komt nog meer strijd. Vluchten kan niet meer. Ongemerkt leren we onze kinderen dat liefde en relaties zaken zijn die gepaard gaan met dwang en strijd. Geen goede basis om hun eigen relationele leven op te bouwen.

Daarnaast: om hoeveel grootouders per kind gaat het? Het gaat vaak niet om de romantisch herinnerde twee stellen grootouders uit onze eigen kindertijd. De moderne grootouders zijn steeds vaker ook gescheiden. Met wie mag/moet een kind dan alle-

maal omgaan? Krijgt het kind een regeling met de moeder van vader en diens nieuwe partner, de vader van moeder, en idem de ouders van vader en dan nog de ouders van de nieuwe stiefouder?

Nooit meer tijd

En wanneer moet die omgang er dan zijn? Niet in weekenden of zomervakantie, want die zijn al bevochten door de ouders, net als de andere vrije dagen. Ook de week van het kind telt maar zeven dagen. Die dagen zijn bedoeld om te leren lezen, schrijven, te spelen en lief te hebben. Kinderen moeten, zeker in deze tijd,

uitgroeien tot autonome volwassenen, die hun leven krachtig ter hand nemen. Maar we dreigen ze te laten oproeien tot zichzelf in stukjes hakkende wezens die volgens een strak tijdschema moeten leven omdat anderen dat voor hen hebben bepaald: mamatijd, papatijd, omatijd, opatijd, afscheitijd, reistijd, nooit meer tijd.

Bij alle maatregelen zijn we het aan kinderen verplicht om alles te doen om strijd te voorkomen. Een juridisch recht voor opa's en oma's kan het leven van een kind nog meer tot een strijdperk maken, met het kind zelf als begeerde trofee. Dat moeten we niet willen.

Liesbeth Groenhuijsen
GZ-psycholoog

commentaar

De mening van de krant, verwoord door leden van de hoofdredactie en senior redacteuren.

Gelukkig worden steeds minder meisjes uitgesloten van onderwijs

Een goede opleiding maakt vrouwen weerbaarder

Op een punt scoren vrouwen stevast beter dan mannen, in rijke en in arme landen. Vrouwen leven langer, gemiddeld. Voor de rest laten de door de VN keurig in kaart gebrachte verschillen tussen vrouwen en mannen wereldwijd zien dat mannen meestal meer verdienen en ook een betere of in ieder geval langere opleiding genieten. Alle reden om de achtste maart, internationale vrouwendag, in ere te houden. In 1791 stelde Olympe de Gouges, geïnspireerd door het optimisme van de Franse Revolutie, in een pamflet voor om vrouwen en mannen gelijke rechten te geven.

Wat zij toen voor ogen had, is in een aantal landen deels gerealiseerd, al heeft dat wel even geduurd. Vrouwenemancipatie is een traag proces. Statistieken van de VN laten zien dat dit in West-Europa en in de VS het verst gevorderd is en in Midden-Afrika het minst ver. Het gaat daarbij om de combinatie van opleiding, gezondheidszorg, economische activiteit en actieve deelname aan politiek. Dat is dan het meetbare deel van de ongelijkheid. Minder goed meetbaar is zoiets als de vrijheid om een eigen huwelijks-partner te kiezen, of om auto te rijden. Nog altijd zijn er landen waarin het vrouwen niet verboden is om achter het stuur te zit-

ten, maar waar het in de praktijk niet gebeurt, zoals op de Filipijnen of in delen van India. Dat opleiding de belangrijkste voorwaarde is om vrouwen evenveel rechten als mannen te geven, geldt wereldwijd. Een goede opleiding geeft vrouwen gereedschap in handen om weerbaarder te zijn, bijvoorbeeld doordat ze een eigen inkomen hebben. Gelukkig worden wereldwijd steeds minder meisjes uitgesloten van onderwijs, een ontwikkeling die gestaag de goede kant opgaat. De ontwikkeling van vrouwen leidt ertoe dat iedere vrouw meer zelf kan beschikken over haar leven, individuele keuzes kan maken. Dat wil niet zeggen dat de

omgeving hier onverdeeld positief op reageert. De pioniers op dit terrein merken bij het verlaten van het gebaande pad nogal eens de bedrukte gezichten van hun familie op. Waar huwelijkskansen voor mannen meestal stijgen met de hoogte van hun opleiding, is dat voor vrouwen nogal eens precies omgekeerd. Hoe hoger de opleiding, hoe later een vrouw gaat trouwen, meestal. En hoe minder kinderen zij krijgt. Met dit patroon is de vrouw zelf misschien tevreden, maar haar ouders of familie niet altijd. Het is te verwachten dat het nog even duurt voor vrouwen minder last hebben van die akelige bijwerking van vrouwenemancipatie.